

USTAWA
z dnia 23 grudnia 1988 r.
o działalności gospodarczej

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

Podjęmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej jest wolne i dozwolone każdemu na równych prawach, z zachowaniem warunków określonych przepisami prawa.

Art. 2.

1. Działalnością gospodarczą w rozumieniu ustawy jest działalność wytwórcza, budowlana, handlowa i usługowa, prowadzona w celach zarobkowych i na własny rachunek podmiotu prowadzącego taką działalność.

[2. Podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą, zwanym dalej "przedsiębiorcą", może być osoba fizyczna, osoba prawna, a także jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej, utworzona zgodnie z przepisami prawa, jeżeli jej przedmiot działania obejmuje prowadzenie działalności gospodarczej.]

<2. Prowadzącym działalność gospodarczą, zwanym dalej "przedsiębiorcą", może być osoba fizyczna, osoba prawna, a także spółka jawna i spółka komandytowa.>

<3. Przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą po uzyskaniu wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

4. Z obowiązku, o którym mowa w ust. 3, zwolnione są osoby fizyczne:

- 1) prowadzące działalność gospodarczą osobiście, z której zarobek stanowi dodatkowe źródło dochodu (uboczne zajęcie zarobkowe), jeżeli przedmiotem tej działalności są:

- a) wytwarzanie przedmiotów użytku osobistego, domowego i gospodarskiego oraz rękodzieła ludowego i artystycznego,
- b) naprawy i konserwacje przedmiotów użytku osobistego, domowego i gospodarskiego oraz mieszkań, a także wykonywanie innych usług

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 1988 r. Nr 41, poz. 324; z 1990 r. Nr 26, poz. 149, Nr 34, poz. 198, Nr 86, poz. 504; z 1991 r. Nr 31, poz. 128, Nr 41, poz. 179, Nr 73, poz. 321, Nr 105, poz. 452, Nr 106, poz. 457 i Nr 107, poz. 460; z 1993 r. Nr 28, poz. 127, Nr 47, poz. 212, Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 127, poz. 627; z 1995 r. Nr 60, poz. 310, Nr 85, poz. 426, Nr 90, poz. 446, Nr 141, poz. 700, Nr 147, poz. 713; z 1996 r. Nr 41, poz. 177, Nr 45, poz. 199; z 1997 r. Nr 9, poz. 44, Nr 23, poz. 117, Nr 43, poz. 272, Nr 54, poz. 348, Nr 60, poz. 369, Nr 75, poz. 471, Nr 88, poz. 554, Nr 96, poz. 591, Nr 98, poz. 602, Nr 106, poz. 677, Nr 113, poz. 733, Nr 114, poz. 740, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 124, poz. 783, Nr 133, poz. 884, Nr 157, poz. 1026; z 1999 r. Nr 40, poz. 401, Nr 41, poz. 412.

Obw.Prez.TK ad. art. 25e-25h (Dz.U. z 1995 r. Nr 141, poz. 700)

zmiany w art. 2 wchodzą w życie z dn. 1.01.2001 r.

- z użyciem materiałów i narzędzi własnych lub powierzonych,
z wyjątkiem zarobkowego przewozu osób,
- c) czynności handlowe polegające na sprzedaży nie przetworzonych produktów rolnych, ogrodniczych, sadowniczych, hodowlanych, w tym mięsa z uboju gospodarczego, runa leśnego, owoców leśnych, posiłków domowych, a także przedmiotów określonych w lit. a),
- 2) podejmujące działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, ogrodnictwa oraz sadownictwa.>

Art. 3.

1. Przedsiębiorca jest obowiązany spełniać przewidziane prawem warunki prowadzenia działalności gospodarczej, dotyczące ochrony przed zagrożeniem życia i zdrowia ludzkiego, a także inne warunki określone w przepisach budowlanych, sanitarnych, weterynaryjnych, przeciwpożarowych i przepisach dotyczących ochrony środowiska.
2. Przedsiębiorca jest obowiązany zapewnić, aby prace, zajęcia lub czynności w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej były wykonywane przez osoby legitymujące się odpowiednimi kwalifikacjami, jeżeli z przepisów odrębnych ustaw wynika obowiązek posiadania takich kwalifikacji.
3. Przedsiębiorca, z zastrzeżeniem ust. 4, jest obowiązany do:
 - 1) posiadania rachunku bankowego i gromadzenia oraz wydatkowania środków pieniężnych za pośrednictwem tego rachunku w każdym przypadku, gdy stroną transakcji jest inny przedsiębiorca i jednorazowa wartość należności lub zobowiązań przekracza równowartość 3000 ECU, albo równowartość 1000 ECU, gdy suma wartości tych należności i zobowiązań powstałych w miesiącu poprzednim przekracza 10 000 ECU, przeliczone na złote według kursu kupna walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym dokonywane są operacje finansowe,
 - 2) zawiadomienia urzędu skarbowego, właściwego ze względu na podatek dochodowy, o posiadaniu rachunku bankowego, a w razie posiadania więcej niż jednego rachunku - do wskazania jednego z nich jako rachunku podstawowego i zawiadomienia o tym banku, w którym ten rachunek jest otwarty, oraz właściwego urzędu skarbowego; zawiadamiając urząd skarbowy należy podać nazwę i adres banku oraz numer rachunku bankowego albo podstawowego rachunku bankowego,
 - 3) zawiadomienia właściwego urzędu skarbowego oraz banku, w którym otwarty jest podstawowy rachunek bankowy, o posiadaniu rachunków bankowych w innych bankach, informując o nazwach i adresach banków oraz o numerach rachunków bankowych,
 - 4) zawiadomienia banków, w których otwarte są inne rachunki bankowe tego przedsiębiorcy, o nazwie i adresie banku, gdzie otwarty jest rachunek podstawowy, oraz o numerze tego rachunku.
- 3a. Banki, w których otwarte są rachunki bankowe przedsiębiorcy inne niż rachunek podstawowy, obowiązane są do zawiadomienia o tym banku, w którym otwarty jest rachunek podstawowy tego przedsiębiorcy.

- 3b. W razie zmiany stanu faktycznego w stosunku do zawiadomień, o których mowa w ust. 3, przedsiębiorca jest zobowiązany do zgłoszenia tych zmian w terminie 14 dni od daty ich powstania.
- 3c. Przedsiębiorca jest obowiązany do przekazywania informacji, o których mowa w ust. 3, także oddziałowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w którym opłaca składki na ubezpieczenie społeczne.
4. Przepis ust. 3 stosuje się do przedsiębiorców, którzy zgodnie z odrębnymi przepisami obowiązani są do prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz podatkowej księgi przychodów i rozchodów.

Art. 4.

1. Przedsiębiorcy mogą w ramach prowadzonej działalności gospodarczej dokonywać czynności oraz działań, które nie są przez prawo zabronione.
2. Prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie pocztowych usług o charakterze powszechnym, polegających na przyjmowaniu, przewożeniu i doręczaniu w obrocie krajowym i zagranicznym: przesyłek listowych - z wyjątkiem druków bezadresowych i ankiet - o masie do 2000 g, listów wartościowych o masie do 2000 g, paczek pocztowych oraz nadawaniu i doręczaniu przekazów pocztowych, jest zastrzeżone dla Poczty Polskiej.

Art. 5.

Przedsiębiorca może zatrudniać pracowników w nieograniczonej liczbie i bez pośrednictwa organów zatrudnienia.

Art. 6.

1. Przedsiębiorcy przysługuje, na zasadzie dobrowolności, prawo zrzeszania się w organizacje przedsiębiorców.
2. Zrzeszanie się w organizacje przedsiębiorców regulują ustawy.

Art. 7.

Przedsiębiorcy, niezależnie od typu własności, na jednolitych zasadach podlegają obciążeniom publicznoprawnym oraz korzystają z kredytów bankowych i zaopatrzenia w środki produkcji.

[Art. 8.

1. *Podjęcie działalności gospodarczej przez osoby fizyczne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej wymaga, z zastrzeżeniem art. 9-11, zgłoszenia do ewidencji działalności gospodarczej, zwanej dalej "ewidencją".*

art. 8-10 tracą moc z dn.1.01.2001 r.

ust. 2 skreślony

Art. 9.

1. Nie wymaga zgłoszenia do ewidencji działalność gospodarcza prowadzona przez osobę fizyczną osobiście, w zakresie określonym w ust. 2, z której zarobek stanowi dodatkowe źródło dochodu tej osoby (uboczne zajęcie zarobkowe).
2. Przedmiotem działalności gospodarczej, o której mowa w ust. 1, mogą być:

- 1) wytwarzanie przedmiotów użytku osobistego, domowego i gospodarskiego oraz rękodzieła ludowego i artystycznego,
- 2) naprawy i konserwacje przedmiotów użytku osobistego, domowego i gospodarskiego oraz mieszkań, a także wykonywanie innych usług z użyciem materiałów i narzędzi własnych lub powierzonych, z wyjątkiem zarobkowego przewozu osób,
- 3) czynności handlowe polegające na sprzedaży nie przetworzonych produktów rolnych, ogrodniczych, sadowniczych, hodowlanych, w tym mięsa z uboju gospodarczego, runa leśnego, owoców leśnych, posiłków domowych, a także przedmiotów określonych w pkt 1.
- 4) wynajmowanie turystom przez rolników pokoi lub miejsc na ustawienie namiotów w obrębie gospodarstwa, sprzedaż posiłków i świadczenie usług z tym związanych.

Art. 10.

Zgłoszeniu do ewidencji nie podlega:

- 1) podjęcie działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, ogrodnictwa oraz sadownictwa,
- 2) podjęcie działalności gospodarczej przez osoby prawne,
- 3) podjęcie działalności gospodarczej, która w myśl ustawy wymaga uzyskania koncesji,
- 4) podjęcie działalności gospodarczej, która na podstawie odrębnych ustaw wymaga uzyskania zezwolenia.]

Art. 11.

1. Uzyskania koncesji wymaga podjęcie działalności gospodarczej w zakresie:

- 1) poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania kopalin oraz surowców mineralnych znajdujących się w odpadach powstałych po robotach górniczych oraz po procesach wzbogacania kopalin, bezzbiornikowego magazynowania substancji w górotworze oraz składowania odpadów w podziemnych wyrobiskach górniczych,
- 2) przetwórstwa i obrotu metalami szlachetnymi i kamieniami szlachetnymi,
- 2a) przetwórstwa i obrotu metalami nieżelaznymi,
- 3) wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją,
- 4) wytwarzania środków farmaceutycznych i materiałów medycznych,
- 5) wyrobu, rozlewu, oczyszczania, skażania i odwadniania spirytusu oraz wydzielania spirytusu z innego wytworu, a także wyrobu i rozlewu wódek,
- 5a) wyrobu i rozlewu wyrobów winiarskich,
- 6) wytwarzania wyrobów tytoniowych,
- 7) transportu morskiego, lotniczego oraz wykonywania innych usług lotniczych, a także zarządzania portami morskimi innymi niż porty o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej i lotniskami,
- 7a) zarządzania liniami kolejowymi i wykonywania przewozów kolejowych,
- 8) prowadzenia aptek,

- 8a) obrotu hurtowego lekami gotowymi i surowcami farmaceutycznymi przeznaczonymi do produkcji lub sporządzania leków w aptekach oraz artykułami sanitarnymi,
 - 8b) konfekcjonowania i obrotu środkami ochrony roślin,
 - 9) obrotu z zagranicą towarami i usługami, określonymi w drodze rozporządzenia przez Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą,
 - 10) obrotu dobrami kultury powstałymi przed dniem 9 maja 1945 r.,
 - 11) usług ochrony osób i mienia,
 - 11a) usług detektywistycznych oraz w sprawach paszportowych,
 - 12) usług kurierskich, a także pocztowych usług o charakterze powszechnym, polegających na przewożeniu i doręczaniu w obrocie krajowym i zagranicznym:
 - a) przesyłek listowych o masie powyżej 2000 g,
 - b) listów wartościowych o masie powyżej 2000 g,
 - 13) dokonywania przenoszenia zapisu dźwięku lub dźwięku i obrazu na taśmy, płyty, kasety, wideokasety i wideopłyty,
 - 14) usług telekomunikacyjnych,
 - 15) obrotu w kraju i z zagranicą zwierzyną żywą oraz tuszami zwierzyny i ich częściami, z wyłączeniem sprzedaży dokonywanej przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich na terenie kraju, a także sprzedaży usług turystycznych obejmujących polowania w kraju dla cudzoziemców i polowania za granicą,
 - 16) prowadzenia agencji celnej,
 - 17) wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji oraz obrotu paliwami i energią,
 - 18) produkcji i dystrybucji tablic rejestracyjnych pojazdów,
 - 19) międzynarodowego transportu drogowego.
2. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wyłączyć z obowiązku uzyskiwania koncesji niektóre rodzaje działalności gospodarczej wymienione w ust. 1. **w art. 11 w ust. 1 pkt 20 i 21 skreślone**
- 2a. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej określi, w drodze rozporządzenia, liczbę koncesji, o których mowa w ust. 1 pkt 18, warunki wymagane do ich uzyskania, sposób wyboru koncesjonariuszy oraz obszary dystrybucji tablic rejestracyjnych.
3. Zasady udzielania koncesji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, określają przepisy prawa geologicznego i górniczego.
4. Zasady udzielania koncesji, o których mowa w ust. 1 pkt 4, 8 i 8a, określają przepisy o środkach farmaceutycznych, materiałach medycznych, aptekach, hurtowniach i nadzorze farmaceutycznym.
- 4a. Zasady udzielania koncesji, o której mowa w ust. 1 pkt 7a, określają przepisy o transporcie kolejowym.
5. Zasady udzielania koncesji, o których mowa w ust. 1 pkt 12 i 14, określają przepisy o łączności.
6. Zasady udzielania koncesji, o których mowa w ust. 1 pkt 8b, określają przepisy o ochronie roślin uprawnych.

7. Zasady udzielania koncesji, o których mowa w ust. 1 pkt 15, określają przepisy prawa łowieckiego.
8. Zasady udzielania koncesji, o której mowa w ust. 1 pkt 16, określają przepisy prawa celnego.
9. Zasady udzielania koncesji oraz szczególne rodzaje działalności nie wymagające uzyskania koncesji, o których mowa w ust. 1 pkt 17, określają przepisy prawa energetycznego.
10. Zasady udzielania koncesji, o której mowa w ust. 1 pkt 19, określają przepisy o warunkach wykonywania międzynarodowego transportu drogowego.
11. Zasady udzielania koncesji, o których mowa w ust. 1 pkt 5a, określają przepisy o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich oraz obrocie tymi wyrobami. **w art. 11 ust. 12 skreślony**

Art. 12.

1. Siedziba przedsiębiorcy i miejsce prowadzenia działalności gospodarczej (zakład) powinny być oznaczone na zewnątrz.
2. Oznaczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać nazwę (firmę) lub imię i nazwisko przedsiębiorcy oraz zwięzłe określenie rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej.
3. Przedsiębiorca prowadzący działalność wytwórczą jest obowiązany zamieszczać na wyrobach wprowadzanych do obrotu oznaczenia zawierające:
 - 1) nazwę (firmę) lub imię i nazwisko producenta i jego adres,
 - 2) nazwę lub symbol wyrobu, niezależnie od oznaczeń wymaganych na podstawie odrębnych przepisów.
4. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do pieczętek i druków używanych przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

[Rozdział 2 Postępowanie ewidencyjne

Rozdział 2 (art. 13-19) traci moc z dn.1.01.2001 r.

Art. 13.

Jeżeli dalsze przepisy nie stanowią inaczej, w postępowaniu ewidencyjnym stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 14.

1. Organem ewidencyjnym jest terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej w sprawach ewidencji działalności gospodarczej stopnia podstawowego. **zadanie zlecone organów gminy**
2. *Nadzór nad działalnością terenowych organów administracji państwowej o właściwości szczególnej w sprawach ewidencji działalności gospodarczej sprawuje minister właściwy do spraw administracji.*

Art. 15.

1. *Organ ewidencyjny dokonuje wpisu do ewidencji działalności gospodarczej stosownie do zgłoszenia.*

2. *Organ ewidencyjny doręcza z urzędu przedsiębiorcy zaświadczenie o wpisie do ewidencji, nie później niż w terminie 14 dni od dnia zgłoszenia, a kopię tego zaświadczenia przekazuje właściwemu organowi podatkowemu.*

Art. 16.

1. *Zgłoszenie, o którym mowa w art. 15 ust. 1, powinno zawierać:*
 - 1) *oznaczenie przedsiębiorcy i jego siedziby (miejsca zamieszkania), a w razie ustanowienia pełnomocników do dokonywania czynności prawnych w imieniu przedsiębiorcy - również ich imiona i nazwiska,*
 - 2) *określenie przedmiotu działalności gospodarczej,*
 - 3) *wskazanie miejsca wykonywania działalności gospodarczej,*
 - 4) *wskazanie daty rozpoczęcia działalności gospodarczej.*
2. *Ewidencja działalności gospodarczej jest jawna.*

Art. 17.

Organ ewidencyjny wydaje decyzję o odmowie wpisu do ewidencji, gdy zgłoszenie:

- 1) *dotyczy działalności gospodarczej, do której nie stosuje się przepisów ustawy,*
- 2) *dotyczy działalności gospodarczej, która podlega koncesjonowaniu,*
- 3) *dotyczy działalności gospodarczej, której podjęcie nie podlega zgłoszeniu,*
- 4) *zawiera braki formalne, które nie zostały usunięte mimo wezwania w wyznaczonym terminie,*
- 5) *dotyczy działalności gospodarczej objętej prawem wyłączności dla spółdzielni inwalidów i niewidomych.*

Art. 18.

Przedsiębiorca jest obowiązany zgłaszać organowi ewidencyjnemu, w ciągu 14 dni, zmiany stanu faktycznego i prawnego odnoszące się do podmiotu gospodarczego i działalności gospodarczej, powstałe po wpisie do ewidencji, objęte danymi zawartymi w zgłoszeniu. Do zgłoszenia zmian stosuje się odpowiednio przepisy art. 13-17.

Art. 19.

1. *Wpis do ewidencji podlega wykreśleniu w przypadku:*
 - 1) *zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,*
 - 2) *prawomocnego orzeczenia sądu, zakazującego osobie fizycznej prowadzenia działalności gospodarczej, objętej wpisem.*
2. *Wpis do ewidencji podlega wykreśleniu także wtedy, gdy organ ewidencyjny dokonał go z naruszeniem prawa; w tym przypadku odpowiednio stosuje się przepisy dotyczące wznowienia postępowania administracyjnego i stwierdzania nieważności decyzji.*
3. *Wykreślenie z ewidencji następuje w drodze decyzji administracyjnej, w terminie określonym w tej decyzji. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, termin nie może być krótszy niż trzy miesiące.]*

Rozdział 3**Koncesjonowanie działalności gospodarczej****Art. 20.**

zmiany w art. 20
wchodzą w życie z
dn.1.01.2001 r.

1. Udzielanie, odmowa udzielenia i cofanie koncesji należy do naczelnego lub centralnego organu administracji państwowej właściwego ze względu na przedmiot działalności gospodarczej podlegającej koncesjonowaniu, zwanego dalej "organem koncesyjnym".
2. Udzielenie, odmowa udzielenia i cofnięcie koncesji następuje w drodze decyzji administracyjnej.
- [3. *Do wniosku o udzielenie koncesji stosuje się odpowiednio przepis art. 16 ust. 1. Organ koncesyjny może zobowiązać wnioskodawcę do przedstawienia, w wyznaczonym terminie, określonych informacji i dokumentów mogących uprawdopodobnić, że spełni on warunki wykonywania działalności gospodarczej, które będą określone w koncesji lub wynikają z odrębnych przepisów.*]

< 3. Wniosek o udzielenie koncesji powinien zawierać:

- 1) **oznaczenie przedsiębiorcy i jego siedziby (miejsca zamieszkania), a w razie ustanowienia pełnomocników do dokonywania czynności prawnych w imieniu przedsiębiorcy - również ich imiona i nazwiska,**
- 2) **określenie przedmiotu działalności gospodarczej,**
- 3) **wskazanie miejsca wykonywania działalności gospodarczej,**
- 4) **wskazanie daty rozpoczęcia działalności gospodarczej.>**

<3a. Organ koncesyjny może zobowiązać wnioskodawcę do przedstawienia w wyznaczonym terminie określonych informacji i dokumentów mogących uprawdopodobnić, że spełni on warunki wykonywania działalności gospodarczej, które będą określone w koncesji lub wynikają z odrębnych przepisów.>

[3a. Minister właściwy do udzielania koncesji może, w drodze rozporządzenia, określić rodzaje dokumentów i zakres informacji, o których mowa w ust. 3.]

<3b. Minister właściwy do udzielania koncesji może, w drodze rozporządzenia, określić rodzaje dokumentów i zakres informacji, o których mowa w ust. 3a.>

4. W koncesji zamieszcza się dane objęte wnioskiem. Organ koncesyjny może określić w koncesji podstawowe warunki wykonywania działalności gospodarczej.
- 4a. Udzielenie koncesji może być uzależnione od złożenia zabezpieczenia majątkowego roszczeń osób trzecich do wnioskodawcy z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.
5. Organ koncesyjny może odmówić udzielenia koncesji lub ograniczyć zakres i przedmiot działalności gospodarczej w stosunku do wniosku o udzielenie koncesji ze względu na zagrożenie interesu gospodarki narodowej, obronności lub bezpieczeństwa państwa albo zagrożenie bezpieczeństwa lub dóbr osobistych obywateli.
6. Odmowa udzielenia koncesji lub ograniczenie zakresu i przedmiotu działalności gospodarczej w stosunku do wniosku o udzielenie koncesji może również nastą-

pić, gdy wnioskodawca nie daje rękojmi należytego wykonywania działalności gospodarczej lub spełnienia warunków, o których mowa w ust. 4, albo nie złoży zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 4a.

7. Właściwy minister może, w drodze rozporządzenia, określić rodzaj, wysokość i sposób zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 4a, w zależności od przedmiotu działalności gospodarczej podlegającej koncesjonowaniu.
- 7a. Minister Gospodarki, w drodze rozporządzenia, może określić zasady udzielania koncesji w zakresie objętym rozporządzeniem, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 9.

Art. 21.

1. Koncesję wydaje się na czas nie oznaczony.
2. Koncesja może być wydana na czas oznaczony:
 - 1) na żądanie ubiegającego się o wydanie koncesji,
 - 2) ze względów, o których mowa w art. 20 ust. 5.
3. Koncesje w obrocie z zagranicą towarami i usługami, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 9, wydaje się na czas oznaczony.

Art. 22.

1. Organ koncesyjny jest uprawniony do kontroli działalności gospodarczej w zakresie:
 - 1) zgodności prowadzonej działalności z udzieloną koncesją,
 - 2) przestrzegania warunków wykonywania działalności gospodarczej, o których mowa w art. 20 ust. 4 i w przepisach wydanych na podstawie art. 22b,
 - 3) ochrony interesów gospodarki narodowej, obronności lub bezpieczeństwa państwa, a także ochrony bezpieczeństwa lub dóbr osobistych obywateli.
2. Postępowanie kontrolne wszczyna się na podstawie upoważnienia wydanego przez organ koncesyjny.
3. Osoby upoważnione przez organ koncesyjny do dokonywania kontroli są uprawnione w szczególności do:
 - 1) wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie jest prowadzona działalność gospodarcza, w takich dniach i godzinach, w jakich jest prowadzona lub powinna być prowadzona ta działalność,
 - 2) żądania pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji oraz udostępnienia danych mających związek z przedmiotem kontroli.
4. Czynności kontrolnych w przypadkach, o których mowa w ust. 3, dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej, a w razie nieobecności tych osób - w obecności przywołanego świadka.
5. Organ koncesyjny może powierzyć dokonanie kontroli, o której mowa w ust. 1, innemu organowi państwowemu, wyspecjalizowanemu w kontroli danego rodzaju działalności. Przepisy ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

6. Organ koncesyjny może wezwać przedsiębiorcę do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie.

Art. 22a.

1. Organ koncesyjny może cofnąć koncesję albo ograniczyć zakres lub przedmiot działalności gospodarczej określonej w koncesji: **art. 24 skreślony**

- 1) jeżeli przedsiębiorca nie usunął uchybień w terminie wyznaczonym na podstawie art. 22 ust. 6,
- 2) jeżeli prowadzona działalność rażąco uchybia warunkom wykonywania działalności gospodarczej, o których mowa w art. 20 ust. 4 i w przepisach wydanych na podstawie art. 22b,
- 3) z przyczyn, o których mowa w art. 20 ust. 5,
- 4) jeżeli przedsiębiorca prowadzi przetwórstwo i obrót surowcami wtórnymi metali nieżelaznych (złomem) niezgodnie z art. 24a.

[2. Koncesja może być cofnięta także na zasadach określonych w art. 19.]

< 2. Koncesja może być cofnięta także w przypadku:

- 1) zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- 2) prawomocnego orzeczenia sądu zakazującego osobie fizycznej prowadzenia działalności gospodarczej objętej koncesją.>

**nowe brzmienie ust. 2
w art. 22a wchodzi w
życie z dn.1.01.2001
r.**

Art. 22b.

Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, w stosunku do działalności gospodarczej, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 2a, 3 i 11a , określić szczególne warunki jej wykonywania.

Art. 23.

1. Kto zamierza podjąć działalność gospodarczą w dziedzinie podlegającej koncesjonowaniu, może ubiegać się o wydanie promesy koncesji (przyrzeczenia wydania koncesji).
2. Promesę wydaje się w drodze decyzji administracyjnej.
3. W promesie ustala się okres jej ważności, z tym że nie może on być krótszy niż 6 miesięcy.
4. W okresie ważności promesy nie można odmówić wydania koncesji na działalność określoną w promesie, chyba że uległ zmianie stan faktyczny lub prawny podany we wniosku o wydanie promesy.

Rozdział 4 Przepisy szczególne

Art. 24a.

1. Przedsiębiorcy prowadzący przetwórstwo i obrót surowcami wtórnymi metali nieżelaznych (złomem) mają prawo i obowiązek żądania, przy zawieraniu umowy sprzedaży, dokumentu stwierdzającego tożsamość sprzedawcy surowców

wtórnych metali nieżelaznych (złomu) i oświadczenia o pochodzeniu tych materiałów.

2. Przedsiębiorcy mają obowiązek prowadzenia ewidencji umów, o których mowa w ust. 1.

Art. 24b.

Prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Pomnika Zagłady i jego strefy ochronnej podlega ograniczeniom wynikającym z ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. Nr 41, poz. 412).

Art. 25.

Podatek dochodowy, należny od przedsiębiorców, nie może być ustalony w kwocie przekraczającej 50% dochodów osiągniętych z działalności gospodarczej w roku podatkowym.

Rozdział 4a

Zakaz konkurencji

Art. 25a.

1. Osoba pełniąca kierownicze funkcje u przedsiębiorców nie może zajmować się interesami konkurencyjnymi, a w szczególności uczestniczyć w spółkach konkurencyjnych jako wspólnik lub członek władz.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą na własny rachunek.
3. Przez osobę pełniącą kierowniczą funkcję rozumie się kierownika, zastępcę kierownika, głównego księgowego oraz inne osoby wchodzące w skład organów zarządzających przedsiębiorców.

Art. 25b.

1. Prowadzenie przez osobę wymienioną w art. 25a ust. 1 działalności konkurencyjnej w stosunku do interesów przedsiębiorcy, w którym jest zatrudniona bądź którego interesy reprezentuje, stanowi podstawę uzasadniającą odwołanie jej ze stanowiska kierowniczego lub rozwiązanie stosunku pracy w trybie określonym w kodeksie pracy lub w przepisach szczególnych.
2. Przedsiębiorca może żądać od osoby wymienionej w art. 25a ust. 1 naprawienia szkody wyrządzonej naruszeniem zakazu konkurencji. Roszczenie to przedawnia się z upływem roku od powzięcia wiadomości o wyrządzeniu szkody, nie później jednak niż z upływem 3 lat od naruszenia zakazu konkurencji.

Art. 25c.

1. Powierzenie funkcji kierowniczej u przedsiębiorcy może być uzależnione od powstrzymania się od podejmowania dodatkowych zajęć zarobkowych.
2. W stosunku do osoby, o której mowa w art. 25a ust. 1, można również zastrzec w umowie obowiązek powstrzymania się od zajmowania się interesami konkuren-

cyjnymi na okres do roku od dnia zaprzestania pełnienia tej funkcji (klauzula konkurencyjna). Do ważności tej umowy wymaga się formy pisemnej i zamieszczenia w niej zobowiązania zakładu pracy (pracodawcy) do wypłacania pracownikowi przez czas trwania ograniczenia co najmniej połowy przeciętnego wynagrodzenia pobieranego w ostatnim roku pełnienia funkcji kierowniczej. Odszkodowanie to wypłaca się najpóźniej w końcu każdego miesiąca kalendarzowego. Roszczenia z tego tytułu przedawniają się z upływem 3 lat od dnia, w którym stały się wymagalne.

Art. 25d.

Postanowienia art. 25a-25c nie naruszają zakazu konkurencji przewidzianego w przepisach szczególnych.

Rozdział 4b

Przepisy karne

Art. 25e.

Kto wbrew obowiązkowi określönemu w art. 3 ust. 3 pkt 1 nie posiada rachunku bankowego, podlega grzywnie od 10 000 zł do 100 000 zł .

art. 25e-25h utraciły moc w zakresie, w jakim art. 3 ust. 4 odnosi je do podm.gosp., które zgodnie z odręb.przep.obowiąz. e są do prowadz. podatkowej księgi przychodów i rozchodów.

Art. 25f.

Kto wbrew obowiązkowi określönemu w art. 3 ust. 3 pkt 1 z pominięciem rachunku bankowego realizuje należności lub zobowiązania, których wartość przekracza kwotę określoną w tym przepisie, podlega grzywnie od 10 000 zł do 100 000 zł .

Art. 25g.

Kto wbrew obowiązkom określönym w art. 3 ust. 3 pkt 2-4 i w ust. 3c nie dokonuje zawiadomień określonych w tych przepisach albo wbrew obowiązkowi określönemu w art. 3 ust. 3b nie dokonuje zgłoszenia, o którym mowa w tym przepisie, lub dokonuje go z opóźnieniem, podlega grzywnie od 2 500 zł do 25 000 zł .

Art. 25h.

Karom, o których mowa w art. 25e-25g, podlega również ten, kto dopuszcza się czynów określonych w tych przepisach, działając za osobę prawną albo jednostkę nie mającą osobowości prawnej.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 26.

W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych (Dz.U. Nr 38, poz. 382, z 1934 r. Nr 110, poz. 976, z 1939 r. Nr 30, poz. 200, z 1946 r. Nr 1, poz. 3, z 1948 r. Nr 55, poz. 434 oraz z 1949 r. Nr 25, poz. 174 i

Nr 65, poz. 530) art. 57 i 76 skreśla się, a art. 66 traci moc w zakresie uregulowanym niniejszą ustawą.

Art. 27.

W ustawie z dnia 18 listopada 1948 r. o produkcji win, moszczów winnych i miodów pitnych oraz o obrocie tymi produktami (Dz.U. Nr 59, poz. 462 i z 1958 r. Nr 45, poz. 224) art. 6, 7 i 18 skreśla się.

Art. 28.

W ustawie z dnia 1 marca 1949 r. o zakładach utylizacyjnych (Dz.U. Nr 18, poz. 113 i z 1958 r. Nr 45, poz. 224) art. 3 i w art. 5 pkt 1 skreśla się.

Art. 29.

W ustawie z dnia 1 lipca 1949 r. o zakładach leczniczych dla zwierząt (Dz.U. Nr 41, poz. 297) w art. 13 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Otwarcie leczniczy dla zwierząt następuje w trybie określonym w przepisach o działalności gospodarczej."

Art. 30.

W ustawie z dnia 7 marca 1950 r. o żegludze i spławie na śródlądowych drogach wodnych (Dz.U. z 1952 r. Nr 26, poz. 182 i z 1960 r. Nr 29, poz. 163) art. 11 skreśla się.

Art. 31.

W dekrete z dnia 24 czerwca 1953 r. o uprawie tytoniu i wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz.U. Nr 34, poz. 144) art. 3 skreśla się.

Art. 32.

W dekrete z dnia 6 maja 1953 r. - Prawo górnicze (Dz.U. z 1978 r. Nr 4, poz. 12, z 1984 r. Nr 35, poz. 186 i z 1987 r. Nr 33, poz. 180) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 5 i 6 skreśla się,
- 2) w art. 8 wyrazy "zgodnie z przepisami art 6 i 7" zastępuje się wyrazami "zgodnie z przepisami prawa".

Art. 33.

W ustawie z dnia 22 kwietnia 1959 r. o zwalczaniu niedozwolonego wyrobu spirytusu (Dz.U. Nr 27, poz. 169) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

"Art. 1. Wyrób, oczyszczania i odwadniania spirytusu oraz wydzielanie spirytusu z innego wytworu, a także wyrób wódek wymaga koncesji udzielonej w trybie określonym w przepisach o działalności gospodarczej."

- 2) w art. 3 w ust 1 wyrazy "wymaganego zezwolenia" zastępuje się wyrazami "wymaganej koncesji".

Art. 34.

W ustawie z dnia 16 listopada 1960 r. o prawie geologicznym (Dz.U. Nr 52, poz. 303 i z 1974 r. Nr 38, poz. 230) w art. 4 ust. 1 i art. 5 skreśla się.

Art. 35.

W ustawie z dnia 2 grudnia 1960 r. o kolejach (Dz.U. z 1970 r. Nr 9, poz. 76, z 1971 r. Nr 12, poz. 115, z 1974 r. Nr 24, poz. 142, z 1982 r. Nr 7, poz. 54 i z 1987 r. Nr 33, poz. 180) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 7 wyrazy "z zastrzeżeniem postanowień art. 33" zastępuje się wyrazami "z wyjątkiem kolei służących do publicznego przewozu osób w celach rozrywkowych oraz kolei przeznaczonych do celów turystyczno-sportowych",
- 2) art. 33 i 34 skreśla się,
- 3) w art. 35 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - "1) określi zakres stosowania przepisów ustawy do kolei określonych w art. 1 ust. 1 pkt 1, służących do publicznego przewozu osób w celach rozrywkowych, oraz do kolei określonych w art. 1 ust. 1 pkt 2, przeznaczonych na cele turystyczno-sportowe, oraz określi organy powołane do sprawowania nadzoru technicznego nad utrzymaniem tych kolei i bezpieczeństwa ruchu na tych kolejach oraz tryb wykonywania tego nadzoru."

Art. 36.

W ustawie z dnia 31 stycznia 1961 r. o broni, amunicji i materiałach wybuchowych (Dz.U. Nr 6, poz. 43 i z 1983 r. Nr 6, poz. 35) art. 17 i 23 skreśla się.

Art. 37.

W ustawie z dnia 27 listopada 1961 r. o transporcie drogowym i spedycji krajowej (Dz.U. Nr 53, poz. 297 i z 1984 r. Nr 53, poz. 272) art. 7-9, 11, 18, 19 i 23-25 skreśla się.

Art. 38.

W ustawie z dnia 31 maja 1962 r. - Prawo lotnicze (Dz.U. Nr 32, poz. 153, z 1984 r. Nr 52, poz. 272 i z 1987 r. Nr 33, poz. 180) w art. 65 ust. 1 i 2 oraz art. 71 skreśla się.

Art. 39.

W Kodeksie postępowania cywilnego w art. 87 w § 2 w zdaniu pierwszym po wyrazach "jednostki gospodarki społecznej" dodaje się wyrazy "innego podmiotu gospodarczego prowadzącego działalność gospodarczą na zasadach określonych w odrębnych przepisach".

Art. 40.

W Kodeksie wykroczeń po art. 60 dodaje się art. 60¹ w brzmieniu:

"Art. 60¹. §1 Kto prowadzi działalność gospodarczą bez wymaganego zgłoszenia do ewidencji działalności gospodarczej lub bez wymaganej koncesji, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.

§2. Tej samej karze podlega, kto nie dopełnia obowiązku zgłaszania do ewidencji działalności gospodarczej zmian danych objętych wpisem.

§3. Kto prowadząc działalność gospodarczą nie oznacza siedziby i miejsca prowadzenia tej działalności lub prowadząc działalność wytwórczą wprowadza do obrotu towary bez wymaganych oznaczeń, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny."

Art. 41.

W ustawie z dnia 24 października 1974 r. - Prawo budowlane (Dz.U. Nr 38, poz. 229, z 1981 r. Nr 12, poz. 57, z 1983 r. Nr 44, poz. 200 i 201, z 1984 r. Nr 35, poz. 185 i 186 oraz z 1987 r. Nr 21, poz. 124) art. 26 skreśla się.

Art. 42.

W ustawie z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz.U. Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 39, poz. 176, z 1986 r. Nr 39, poz. 192 i z 1987 r. Nr 33, poz. 181) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 181 § 2-4 oraz oznaczenie § 1 skreśla się,

2) dodaje się art. 181a w brzmieniu:

"Art. 181a. §1 Przedmiotem działalności spółdzielni inwalidów i spółdzielni niewidomych jest zawodowa i społeczna rehabilitacja inwalidów i niewidomych przez pracę w prowadzonym wspólnie przedsiębiorstwie.

§2. Spółdzielnie pracy rękodzieła ludowego i artystycznego tworzą nowe i kultywują tradycyjne wartości kultury materialnej, organizują i rozwijają rękodzieło ludowe i artystyczne, sztukę i przemysł artystyczny.

§3. W celu zapewnienia warunków wykonywania zadań statutowych, mających szczególnie charakter społeczny, spółdzielnie, o których mowa w § 1 i 2, korzystają z wszechstronnej pomocy naczelnych, centralnych i terenowych organów władzy i administracji państwowej oraz ze zwolnień i ulg w świadczeniach publicznoprawnych, określonych w odrębnych przepisach.

§4. Rada Ministrów w celu zapewnienia inwalidom i niewidomym warunków rehabilitacji zawodowej w procesie pracy może, w drodze rozporządzenia, ustanowić na rzecz spółdzielni, o których mowa w § 1, wyłączne prawo wytwarzania

niektórych wyrobów i świadczenia niektórych usług oraz jednocześnie określać, czy i w jakim zakresie może być prowadzona dotychczasowa działalność wytwórcza i usługowa przez inne podmioty prowadzące działalność gospodarczą."

Art. 43.

W ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz.U. Nr 5, poz. 24 i z 1987 r. Nr 37, poz. 209) w art. 30 ust. 1 oraz w ust. 6 wyrazy "udzielania zezwoleń" skreśla się.

Art. 44.

W ustawie z dnia 3 lipca 1984 r. o kulturze fizycznej (Dz.U. Nr 34, poz. 181) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

"5. W zakresie określonym w ustawie działalność w dziedzinie rekreacji ruchowej mogą podejmować podmioty gospodarcze nie wymienione w ust. 1-4, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o działalności gospodarczej.",

b) ust. 6 skreśla się,

2) w art. 26 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. W zakresie określonym w ustawie działalność w dziedzinie rehabilitacji ruchowej mogą prowadzić podmioty gospodarcze nie wymienione w ust. 1 i 2, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o działalności gospodarczej.",

3) w art. 29 w pkt 2 wyrazy "zasady i tryb wydania zezwoleń oraz" skreśla się.

Art. 45.

W ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o łączności (Dz.U. Nr 54, poz. 275 i z 1987 r. Nr 33, poz. 180) w art. 1 w ust. 1 pkt 2, w art. 2 ust. 2 i art. 5 skreśla się.

Art. 46.

W ustawie z dnia 28 stycznia 1987 r. o środkach farmaceutycznych, artykułach sanitarnych i aptekach (Dz.U. Nr 3, poz. 19) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 ust. 1 skreśla się,

2) w art. 29 ust. 1 skreśla się,

3) w art. 32:

a) ust. 1 skreśla się,

b) dotychczasowe ust. 2 i 3 otrzymują oznaczenie ust. 1 i 2,

c) dodaje się nowy ust. 3 w brzmieniu:

"3. Apteki prowadzone przez państwowe jednostki organizacyjne są zakładami społecznymi służby zdrowia lub jednostkami organizacyjnymi takich zakładów.",

- d) ust. 4 skreśla się,
- 4) w art. 37 ust. 1 skreśla się,
- 5) w art. 41 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy "jednostek organizacyjnych prowadzących" zastępuje się wyrazami "w których jest prowadzony",
- 6) w art. 47 ust. 2 skreśla się.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 47.

1. Działalność gospodarcza, prowadzona w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie uprawnień uzyskanych przed tym dniem, podlega w terminie jednego roku wpisowi z urzędu do ewidencji prowadzonej na podstawie przepisów tej ustawy.
2. Do czasu dokonania wpisu, o którym mowa w ust. 1, zachowują moc dotychczasowe uprawnienia do prowadzenia działalności gospodarczej.
3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą działalności gospodarczej, którą w myśl przepisów niniejszej ustawy można prowadzić na podstawie wymaganych koncesji. Przedsiębiorcy prowadzący taką działalność w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy wystąpią, w terminie jednego roku, do właściwego organu o udzielenie wymaganych koncesji, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Zachowują moc dotychczasowe uprawnienia do prowadzenia działalności w zakresie handlu zagranicznego do czasu ich wygaśnięcia.

Art. 48.

Uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy dowody posiadania kwalifikacji do wykonywania rzemiosła, handlu i usług uważa się za dowody posiadania kwalifikacji zawodowych, wymaganych w myśl przepisów niniejszej ustawy.

Art. 49.

1. Działające dotychczas organizacje rzemieślnicze, zrzeszenia prywatnego handlu i usług, zrzeszenie transportu prywatnego, Naczelna Rada Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług oraz Naczelna Rada Zrzeszeń Transportu Prywatnego mogą w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy przekształcić się w organizacje przedsiębiorców, z uwzględnieniem zasady określonej w art. 6. Do czasu przekształcenia się organizacje te działają na dotychczasowych zasadach. Jeżeli w określonym wyżej terminie nie nastąpi przekształcenie, dotychczas działająca organizacja ulega likwidacji na zasadach i w trybie określonych w dotychczasowych przepisach.
2. Powstałe w wyniku przekształcenia organizacje przejmują prawa majątkowe i zobowiązania dotychczasowych organizacji.

Art. 50.

Postępowanie w sprawie uprawnień do prowadzenia działalności gospodarczej, wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy i od tego dnia nie zakończone ostateczną decyzją, będzie toczyć się według przepisów niniejszej ustawy.

Art. 51.

Do czasu wydania przepisów dotyczących tworzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedstawicielstw zagranicznych osób prawnych i fizycznych, pozostają w mocy przepisy wydane na podstawie art. 1 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o wykonywaniu handlu oraz niektórych innych rodzajów działalności przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej (Dz.U. z 1983 r. Nr 43, poz. 193 i z 1984 r. Nr 5, poz. 24).

Art. 52.

Do czasu wydania przepisów dotyczących warunków działania i rozwoju spółdzielczości inwalidów i spółdzielczości niewidomych pozostają w mocy przepisy wydane na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1985 r. o drobnej wytwórczości (Dz.U. Nr 3, poz. 11, z 1987 r. Nr 33, poz. 181 i z 1988 r. Nr 19, poz. 132).

Art. 53.

Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni (Dz.U. Nr 36, poz. 334 i z 1932 r. Nr 67, poz. 622),
- 2) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o sprzedaży soli (Dz.U. Nr 84, poz. 616),
- 3) ustawa z dnia 18 lutego 1938 r. o przedsiębiorstwach wymagających szczególnego zaufania (Dz.U. Nr 12 poz. 79 i z 1958 r. Nr 45, poz. 224),
- 4) dekret z dnia 2 sierpnia 1945 r. o sprzedaży wyrobów tytoniowych (Dz.U. Nr 31, poz. 184),
- 5) dekret z dnia 30 listopada 1945 r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego (Dz.U. Nr 57, poz. 332 i z 1958 r. Nr 45, poz. 224),
- 6) ustawa z dnia 3 stycznia 1946 r. o zakładaniu nowych przedsiębiorstw i popieraniu prywatnej inicjatywy w przemyśle i handlu (Dz.U. Nr 3, poz. 18 i z 1958 r. Nr 45, poz. 224),
- 7) dekret z dnia 19 sierpnia 1946 r. o koncesjonowaniu garbarń, zakładów do soleńia i suszenia skór surowych oraz niektórych fabryk obuwia lub pasów transmisyjnych (Dz.U. Nr 43, poz. 250 i z 1958 r. Nr 45, poz. 224),
- 8) ustawa z dnia 10 lutego 1949 r. o obrocie zwierzętami gospodarskimi i produktami uboju oraz o ich przetwórstwie (Dz.U. Nr 21, poz. 135, z 1952 r. Nr 44, poz. 300, z 1958 r. Nr 45, poz. 224 i z 1970 r. Nr 29, poz. 245),
- 9) dekret z dnia 2 maja 1953 r. o koncesjonowaniu zarobkowego przerobu surowców i półfabrykatów włókienniczych (Dz.U. Nr 25, poz. 98 i z 1958 r. Nr 45, poz. 224),

- 10) ustawa z dnia 27 listopada 1961 r. o targach i wystawach krajowych (Dz.U. Nr 53, poz. 299),
- 11) ustawa z dnia 8 czerwca 1972 r. o wykonywaniu i organizacji rzemiosła (Dz.U. z 1983 r. Nr 7, poz. 40, z 1984 r. Nr 5, poz. 24, z 1985 r. Nr 3, poz. 12, z 1986 r. Nr 17, poz. 89 i z 1987 r. Nr 33, poz. 181),
- 12) ustawa z dnia 18 lipca 1974 r. o wykonywaniu handlu oraz niektórych innych rodzajów działalności przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej (Dz.U. z 1983 r. Nr 43, poz. 193 i z 1984 r. Nr 5, poz. 24),
- 13) ustawa z dnia 26 lutego 1982 r. o uprawnieniach do prowadzenia handlu zagranicznego (Dz.U. Nr 7, poz. 59 i z 1987 r. Nr 33, poz. 181),
- 14) ustawa z dnia 31 stycznia 1985 r. o drobnej wytwórczości (Dz.U. Nr 3, poz. 11, z 1987 r. Nr 33, poz. 181 i z 1988 r. Nr 19, poz. 132).

Art. 54.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1989 r.